

Bližšie informácie:

Lenka Ilčíková

Koordinátorka za spravodlivú
transformáciu hornej Nitry

Priatel'ia Zeme-CEPA

ilcikova@priateliazeme.sk

<http://www.zivotpouhli.sk>

Tel: +421 905 580 031

Odporúčania implementačných expertov pre spoločnú koordináciu v území

Mestá a obce v regióne hornej Nitry majú záujem prispieť k formulovaniu kvalitných výziev z Fondu spravodlivej transformácie. Zároveň sa samosprávy a ich projektové manažérky a manažéri zhodujú na potrebe spolupracovať a „uvažovať nad rámec svojho katastra“.

V najbližších rokoch sa očakáva tlak na samosprávy aby dekarbonizovali, pritiahli pre zamestnávateľov pracovnú silu a popasovali sa so starnutím obyvateľstva. Horná Nitra má výhodu. Vďaka už prebiehajúcemu transformačnému procesu má prednostný prístup k špecifickým finančným zdrojom a pripravuje koordinačné a implementačné kapacity v samosprávach v okresoch Prievidza a Partizánske. Jestvuje potenciál pre zlepšenie ich spolupráce a koordinácie.

Ilustračné foto: Lenka Ilčíková

Trenčiansky samosprávny kraj(TSK) a mestá pragmaticky zhodnotili situáciu ešte v roku 2019 a 2020 a vďaka projektom [TSK](#) a miest [Prievidza](#), [Handlová](#) a [Bojnice](#) mohli zriadiť dodatočných 12 pracovných pozícií. Tieto pracovné miesta sú dočasné a treba hľadať možnosti, ako ich udržať dlhodobo. Ako teda máme v regióne postavené implementačné kapacity uvádza predbežné mapovanie v tabuľke.

Zamestnávateľ	Počet pracovných miest
Mesto Prievidza	4
Mesto Handlová	3
Mesto Partizánske	1
Mesto Bojnice	1
Mesto Nováky	1
TSK	8
MAS Žiar	1
MAS Magura Strážov	1

Absorpčná kapacita EŠIF je v programovom období 2014-2020 v regióne hornej Nitry pod slovenským priemerom. O tom, ako by sme mohli situáciu zlepšiť sme diskutovali práve s projektovými manažérkami a manažérmi. Zhrnuli sme ich odporúčania:

Vláde:

- Zjednodušenie čerpania je mnoho krát opakovanou témou, ale je skutočne kľúčová. Oceňujeme snahu v tejto oblasti, je však potrebné v procese pokračovať
- Odporúčame zotrvať v zámere vytvoriť jednotnú príručku pre žiadateľa, prijímateľa, verejné obstarávanie (VO) atď. Taktiež odporúčame radikálne redukovanie počtu Sprostredkovateľských orgánov (SORO)
- Po preštudovaní vyhlásenej výzvy by malo byť explicitne jasné, aké podmienky musí daný projekt spĺňať. Často krát sa stretávame s „poznámkami pod čiarou“, ktoré obsahujú zásadné informácie pre výzvu
- Riadice orgány (RO) a SORO musia stáť za projektami, ktoré schválili a musia sa dopomáhať ich úspešnej implementácii a prípadnej obhajobe napr. pred dodatočnými auditmi.
- Podpora vzdelávania a zaškoľovanie administratívnych kapacít v regiónoch
- Nemeniť podmienky pre žiadateľov uprostred procesu - samospráva má s týmto veľmi zlé skúsenosti

Samosprávam:

- Budovanie odborných kapacít – zámery rastú geometrickým radom v rôznych oblastiach, pričom kapacity žiadateľov sa nezvyšujú
- Samosprávy nemajú žiadnu pripravenosť v podobe dokumentácií, štúdií, analýz, systematická pripravenosť – chýba pripravenosť pri väčšine zámerov, absentujú základné dokumentácie

- Všetko nemôže byť prioritou - je potrebné uprednostniť najdôležitejšie riešenia a časovo naplánovať rozvoj obce
- Samosprávy by mali spolupracovať aj mimo formálnych združení a organizácií. Spolupráca môže fungovať aj na úrovni oddelení, resp. jednotlivých referentov, nielen na úrovni starostov a primátorov
- Spoločné projekty v regióne – nechciet mať všetko v každom meste, zintegrovat' si jednotlivé oblasti do zámerov a následne ich rozmiestniť v regióne rovnomerne
- Je potrebné zmapovať, sieťovať a prepájať implementačné kapacity v regióne

Apel na uvažovanie "nad rámec katastrov" sa vyskytol niekoľko krát. To dáva dobrý predpoklad pre tvorbu spoločných projektov, najmä v tzv. smädných témach, ktorými môžu byť energetická hospodárnosť budov, cirkulárna ekonomika či inteligentná mobilita.

Prečítajte si aj [Kompletný zoznam odporúčaní expertov a samospráv \[pdf, 1MB\]](#).

Viac informácií nájdete v:

- [publikácii o energetickej hospodárnosti budov v mestách a obciach hornej Nitry](#);
- [prezentácii expertov o inteligentnej mobilite \[pdf, 5MB\]](#);
- [reportáži RTV Prievizda z diskusie o spoločných projektových témach](#).

Občianske združenie Priatelia Zeme–CEPA ďakuje za finančnú podporu od Európskej únie a European Climate Foundation. Za obsah tohto dokumentu zodpovedajú Priatelia Zeme–CEPA. V žiadnom prípade nereprezentujú oficiálne stanovisko donorov.

